

d'Oude Binnenstad

27ste jaargang nummer 1

april 2016

Konijnenoren, een reiger en twee eenden

De nacht op de gracht kent vreemde kostgangers. Laat je verrassen, maar pas op voor scooters. > 3

Gewoon leuke shirts

Twee jonge kunstenaars in een oud Provo-bolwerk zetten de realiteit naar hun hand. > 5

Sekswerkers runnen hun eigen bedrijf

Het idee bestaat al meer dan twintig jaar. Maar wat zijn de kansen op de Wallen van nu? > 7

Matrozen op de muur

Ze verbinden de drukste smalle steeg van Europa met een sloppenwijk in Mumbai. > 9

Kwartaaluitgave van de samenwerkende bewoners en ondernemers in de Amsterdamse binnenstad. Gratis huis-aan-huis verspreid in de oude binnenstad.

Politiepanden verpatst

De verkoop van de panden van voormalig politiebureau Warmoesstraat leidde eind januari tot veel ophef. Volgens dagblad *Het Parool* hebben de nieuwe eigenaars van de voormalige politiebureaus Warmoesstraat en Beursstraat, de Amsterdamse vastgoedontwikkelaars Grondhuis en Van Stralen, onderdak geboden aan topcrimineel Dino Soerel. Burgemeester Van der Laan heeft de gemeenteraad inmiddels toegezegd een overzicht te zullen geven van alle in het verkoopproces gezette stappen, inclusief de gehanteerde integriteitscreening. Daar is nu het wachten op.

Waarom heeft de nationale politie gekozen voor deze vastgoedontwikkelaars? Waarom zijn deze panden niet verkocht aan een partij die beter past bij het karakter van Project 1012? En lag dat laatste niet veel meer voor de hand, juist nu de gemeente druk doende is met de oprichting van buurtontwikkelaar 1012 Inc?

Het antwoord lijkt simpel. Naast de nieuwe eigenaren hebben in ieder geval ook de NV Zeedijk en de NV Stadsgoed op de panden geboden met reële bedragen. Maar het winnende bod van 9,5 miljoen euro kwam liefst dertig procent hoger uit dan dat van de tweede bieder.

Screening

Alle bidders moesten voldoen aan de inschrijvingsvoorwaarden, waaronder diverse kwalitatieve verplichtingen. Daaronder viel onder meer de uitsluiting van alles wat met seks van doen heeft. Ook gokken en geld wisselen waren uitgesloten, evenals laagwaardige horeca zoals snackbars, grillrooms, sportcafés en aan drugs gerelateerde

Hier had een gezondheidscentrum kunnen komen

bedrijven. Ook het voeren van reclameuitingen aan de panden was verboden. Voorts zou de nieuwe eigenaar van onbesproken gedrag moeten zijn en werd 'fout geld' uitgesloten. De gemeente Amsterdam stelde een screening als voorwaarde voor medewerking aan de verkoop; verder had dringend gemeentebelang de koop tegen kunnen houden. Met al deze voorwaarden als achtergrond is de koop dus uiteindelijk gesloten met Grondhuis en Van Stralen als nieuwe eigenaren. Het koopcontract

vermeldt de namen CV Brightstone, M.J. van Gelderen en O. Kurucu. Meer duidelijkheid over deze deal is moeilijk te krijgen, want alle betrokkenen onthouden zich van een reactie. De nationale politie negeert een verzoek om informatie, ook de nieuwe eigenaren houden zich muisstil en de gemeente heeft de aan de raadsleden toegezegde rapportage nog steeds niet rond.

Over de screening, de gevolgde procedure en de resultaten zullen de raad en de pers ongetwijfeld verder discussiëren.

Betrokken buurtbewoners en -ondernemers zullen deze discussie vanzelfsprekend met grote belangstelling volgen, maar het blijft voor hen zuur dat er nu belangrijke panden in bezit zijn gekomen van een partij die geen enkele relatie heeft met de buurtbelangen.

Regie kwijt

Al jaren overlegt de gemeente met NV Zeedijk en NV Stadsgoed om te komen

tot een substantiële beheermaatschappij met een maatschappelijk belang in de buurt. Met de politiepanden in hun bezit hadden deze partners een enorme kwaliteitsslag kunnen maken, zeker nu de oprichting van een buurtbeheermaatschappij 1012 Inc via samenwerking met Syntrus Achmea ophanden is. Hoe kunnen de rijksoverheid en gemeente hun eigen Project 1012 nu toch zo met vereende krachten in de wielen rijden? Waarom hebben zij deze panden – nota bene semioverheidspanden – niet terecht laten komen bij hun eigen op te richten ontwikkelingsmaatschappij? De plannen van NV Zeedijk en NV Stadsgoed boden zelfs ruimte voor een gezondheidscentrum, een politiemuseum en andere voor de buurt belangrijke initiatieven. Wie bij de overheid durft dit uit te leggen aan de buurtbewoners en -ondernemers?

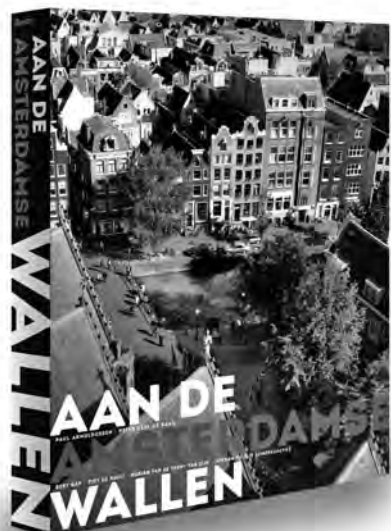
Intussen blijft de toekomst van de panden in nevelen gehuld. In februari dook er in Warmoesstraat 44 ineens een souvenirwinkel op, geheel tegen de regels van het stadsdeel in. Kort na de opening werd die winkel weer leeggehaald, maar de reclame staat nog steeds op de gevel. Volgens een mededeling op het raam is de geplande, tijdelijke huisvesting van de apotheek ook alweer afgelast. Onduidelijk is ook wat er gaat gebeuren met de grote parkeersteiger achter de panden.

En de huurprijzen zijn zeer hoog. Welk soort ondernemer kan die betalen?

De kardinale vraag is natuurlijk: Wie heeft er bij verheid nog de regie om zulke enorme missers te voorkomen – of te herstellen?

Aan de Amsterdamse Wallen

Geert Mak: 'Even rijk, verrassend, gevarieerd en doorleefd als de buurt zelf. Een feest van een boek!'

Wist u dat John Adams, de tweede president van de Verenigde Staten, op de Oudezijds Achterburgwal heeft gewoond? Hoe kan het dat de huidige president Obama op de foto staat met een bewoner van nummer 45 van diezelfde gracht? Kent u de plek waar de brandspuit en de straatlantaarn werden uitgevonden? Wat deden een indiaan, een dwerg en een reus op de Kloveniersburgwal? Wie wonen en woonden er eigenlijk allemaal op de Wallen? Is het waar dat de Waag als werkterrein van de beul heeft gediend? Hoe komen zoveel huizen aan hun gevelstenen? Wat zijn de verborgen geheimen van hotel The Grand?

Er is nu een boek verschenen dat u de antwoorden op deze, en veel meer, vra-

Grote belangstelling voor de presentatie van het eerste exemplaar

gen kan verschaffen. *Aan de Amsterdamse Wallen* staat boordevol verhalen over de historische en de alledaagse Wallen. In het bijzijn van een keur aan buurtgenoten, kenners en liefhebbers van de Amsterdamse binnenstad nam burgemeester Van der Laan op 23 februari het eerste exemplaar in ontvangst in de oude raadzaal van het voormalige stadhuis, tegenwoordig hotel The Grand.

Aan het prachtig uitgevoerde boek hebben maar liefst negentien auteurs een bijdrage geleverd, onder wie ook redacteuren en de fotografe van *d'Oude Binnenstad*.

Aan de Amsterdamse Wallen is te koop bij de boekhandel voor € 29,90.

Colofon

d'Oude Binnenstad

Kwartaaluitgave van bewoners en ondernemers in de Amsterdamse binnenstad.

Postadres: Dr. Willem Dreesweg 21
1188 KA Amstelveen
tel: (020) 627 24 24
fax: (020) 627 13 13
E-mail: redactie@oudebinnenstad.nl

Coördinatie: Huub Michielsen

Redactie: Eddy Appels, Eveline Brilleman, Eveline van Dijk, Joep de Groot, Michiel van Haelst, Teun van Hellenberg Hubar, Wim de Jong, Greet van der Krieke, Wanda Nikkels, Willem Oosterbeek, Joost Rompen, Edwin Schölvinc, Gerrit van de Veen, Herman Vuijsje.

Fotografie: Marian van de Veen-Van Rijk

Secretariaat: HEM Automation

Eindredactie: Ewout van der Hoog, Huub Michielsen, Bert Nap

Vormgeving: (Parentese:)

Drukker: drukkerij Atlantic

**drukkerij
atlantic bv
voor
maatwerk
in drukwerk**

Voor het hele traject van vormgeving tot drukken en afwerken. De snelle en voordelige printservice, bijzonder geschikt voor kleine oplagen in kleur, completeert het aanbod.

**Prinsengracht 220
1016 HD Amsterdam**

telefoon: 020 - 624 25 76

fax: 020 - 620 48 63

e-mail: druk.atlantic@planet.nl

Commentaar

Dweilen helpt niet meer – de kraan moet dicht

Onze buurt is nog steeds een aantrekkelijk gebied om te wonen, ook voor de jonge gezinnen die te midden van de hectiek toch met kennelijk plezier hier wonen. Het is natuurlijk ook een prachtig historisch centrum, ideaal gelegen bij het Centraal Station en de metro. Een kindercrèche bij de Oude Kerk, een basisschool om de hoek bij de Nieuwmarkt en meer dan genoeg winkels en horeca.

Ideaal, zou je zeggen. Behalve waar het woongenot moet wijken voor het snelle geld. Dat manifesteert zich op verschillende fronten: bijvoorbeeld winkels en horeca die in handen komen van investeerders die geen enkele binding met de buurt hebben, en alleen uit zijn op het wegslijzen van geld of makkelijk willen verdienen aan toeristen. Maar ook taxi's, veel van buiten Amsterdam, die vooral in de avonduren als vliegen op de stroop afkomen en totaal geen boodschap hebben aan de hinder voor bewoners onder wier ramen ze staan te stinken of waar ze de doorgang blokkeren.

De snel groeiende stroom toeristen die van donderdag tot zondag over de Wallen en omgeving spoelt is soms niet meer te harden, zowel qua aantallen als qua decibellen. En die toeristen zijn natuurlijk een ideale prooi voor onze dealers van dope of nep-dope. Het behoeft geen betoog dat deze parasieten weinig compassie hebben met de mensen die in hun werkgebied in de weg lopen. Het is dus niet zo gek dat bewoners en sommige ondernemers blijven aandringen op maatregelen en handhaving.

Helaas is dat besef van nut en noodzaak van maatregelen en handhaving nog niet bij iedere ambtenaar of volksvertegenwoordiger doorgedrongen. Daarom hebben bewoners en ondernemers uit de binnenstad onlangs aan de gemeente gevraagd, om de extra 5,5 miljoen euro die zij incasseert van Airbnb's die aan toeristen verhuren aan handhaving te besteden.

Maar er zijn ook bemoedigende tekenen. Zo is er onlangs een stopverbod afgekondigd voor de hoek van de Oude Doelenstraat en de Oudezijds Voorburgwal, waar taxi's voor veel overlast zorgen. De politie gaat na de verhuizing naar de Nieuwezijds Kolk hopelijk ook opereren vanuit bureau Nieuwmarkt, samen met vaste teams van de handhaving. Geen overbodige luxe in deze buurt, want hier telde men alleen al vorig jaar 7500 aanhoudingen bij overtredingen en misdrijven.

In de hele binnenstad is er een schrijnend structureel tekort aan handhavers, maar nog meer aan preventieve maatregelen. Burgemeester Van der Laan noemt de roep om meer handhaving een schijnoplossing: 'Als het badwater dreigt over te stromen, dan kun je wel heel veel dweilen laten aanrukken, maar je kan ook de kraan ietsje zachter draaien. Dan werk je aan de oorzaken.' Van alle chaos in de binnenstad kun je langzamerhand inderdaad knap chagrijnig worden. Dweilen helpt niet meer. De kraan moet dicht!

BUURTKRONKELS

SENANG OP DE ZEEDIJK

'Hier word ik oud, schat!'

GREET VAN DER KRIEKE

In Amsterdam Zuid staat de wieg van Armin van Zutphen (1962). Daar ratelen van de vroege ochtend tot de late avond de naaimachines. Zijn opa en vader zijn er kleermaker, beide oma's en moeder zijn er coupeuse. Om zich heen heeft hij dus altijd mensen die bezig zijn met meters stof, linten, bandjes en kantjes.

Het is dan ook geen wonder dat de kleine Armin, als hij op negenjarige leeftijd vanwege ziekte langdurig het bed moet houden, van zijn moeder leert breien, haken, borduren en naaien. De beeldschone baljurk die hij toen maakte voor de Barbie van zijn zusje bestaat nog altijd.

Als vanzelfsprekend doorloopt hij na de middelbare school de modeacademie. Daarna gaat hij aan de slag bij de grote modehuizen, zoals van Frank Govers, Max Heijmans en Frans Moleenaar. Daar leert hij de fijne kneepjes van het vak.

Armin van Zutphen: als kind al in de couture

Armin heeft een reële kijk op het leven en de verdiensten; een eigen modehuis zit er voor hem niet in. Hij huurt een atelier achter de Haarlemmerdijk, Tussen de Bogen. Armin: 'Maar ja, op die plek zit de loop er niet in. En mode is: mensen zien, kleding zien, enthousiast worden. Of niet dus, haha!' Ruim twaalf jaar geleden komt hij, via de NV Zeedijk, voor het eerst terecht op de Zeedijk. Na een kleine onderbreking, waarin hij verhuist naar een winkel iets verderop, komt hij hier terug en voelt hij zich weer helemaal senang op de Zeedijk: 'Hier word ik oud, schat!' 'De jurkjes die nu in mijn winkel hangen, zijn commerciëler', zegt Armin. Eenvoudiger modellen, maar ze lopen goed. Nog altijd maakt hij op bestelling couture voor zijn clientèle, die hem gewoon gevolgd is. En aan bestaande kleding wil hij met genoeg veranderingen aanbrengen. Want ach, de meeste vrouwen hebben niet meer hun maatje van 'toen'. Armin tovert met de zoom, of zet een nieuwe rits in.

Werken met bont beheerst hij maar liever niet: 'Er zijn zoveel andere mooie en interessante materialen. Nee, geen bont voor mij.' Spannend leer, daar kan hij ook goed mee overweg. Maar een stukje verderop zitten gespecialiseerde collega's.

Op de vraag wat hij vindt van de Zara's, de H&M's of de Primark's, is zijn antwoord duidelijk: 'Dat is zo verschrikkelijk slecht gemaakt. Om te huilen! En ook nog eens onder vreselijke omstandigheden. Made in Bangladesh. Als ik hier in de deuropening sta, zie ik een constant defilé langskomen van aardige modelletjes die je na twee keer wassen met goed fatsoen niet meer aan kunt trekken.'

'Bovendien jatten ze alles bij elkaar. Ook uit mijn winkel is dat gebeurd. Een paar 'heren' hadden overdreven veel belangstelling voor mijn model. Kijken, kijken, niet kopen. Fotootje maakt, en een paar weken later hing het bij H&M. Ik beschouw het maar als een compliment!'

facebook

Wilt u het hele jaar door geïnformeerd blijven?

'Like' onze facebookpagina

www.facebook.com/Oudebinnenstad

Joep de Groot

Als het dan mis ging, moest hij gaan zitten. Hij had daar geen hekel aan. Hij werd gewoon doorbetaald.

Katvangers

Katvangers worden 'ingeheurd' door criminele ondernemers, zodat die laatste gevrijwaard blijven van de consequenties van hun activiteiten.

Vooral in de jaren zeventig waren er verslaafden die vijftig of meer auto's op hun naam hadden staan. De feitelijke eigenaren betaalden natuurlijk geen wegenbelasting en verzekering en ook werden er vaak overtredingen met die auto's gepleegd. Als justitie verhaal kwam halen, was de kale kip echter lastig te plukken. Het enige wat de katvanger moest hebben, was een (post)adres. Later heeft de Rijksdienst voor het Wegverkeer maatregelen getroffen tegen deze massale tenaamstellingen, maar deze fraude is nog niet geheel uitgebannen. Ook bij de illegale gokhuizen gebruikte men katvangers. De bekendste was De Bollebakker. U kent hem misschien: de 94-jarige heer met opvallend wit haar, die vaak voor het raam van café De Zeevaart zit. Hij was de vaste katvanger van Frits van de Wereld. Diens gokhuizen stonden altijd op naam van De Bollebakker. Als het dan mis ging, moest hij gaan zitten. Hij had daar geen hekel aan. Hij werd gewoon doorbetaald.

Bij faillissementsfraude wordt het bedrijf op de naam van de katvanger gezet. Dan worden er producten gekocht, maar niet betaald. Als het bedrijf daarna failliet gaat, blijft er weer de spreekwoordelijke kale kip over.

Bij bankrekeningfraude wil de crimineel de weg van het geld verbloemen. De katvanger stelt dan zijn rekening ter beschikking van de boef, die daar veel geld op stort; vervolgens haalt de katvanger dit geld van de bank en geeft het terug aan de boef. Bij onderzoek kan de eerste niet bewijzen waar het geld is gebleven en heeft de laatste ook wat uit te leggen.

Natuurlijk wordt er ook via internet de nodige roddigheid uitgespookt. Spullen worden na vooruitbetaling niet verstuurd. De katvanger is dan weer verantwoordelijk. Ook worden er scholieren overgehaald om – tegen een leuke vergoeding – een ronselaar gebruik te laten maken van hun bankpas.

Prostitutiebedrijven in Amsterdam, ten slotte, lijken in de verte ook gebruik te maken van katvangers. Hierbij gaat het echter niet om criminele zaken, maar is de weg legaal. Vaak heeft een eigenaar van panden met prostitutiebedrijven de zaak voorheen zelf gerund, maar komt hij misschien niet door de Bibob en zoekt hij een exploitant die hem van de verantwoordelijkheid af helpt.

Vaak gaat meer dan 90% van de jaaromzet rechtstreeks als huur naar de pandeigenaar. Van het restant moet de exploitant het bedrijf runnen en de hele exploitatie betalen: schoonmaakpersoneel, toezichthouders, energie en onderhoud. Hoe meer hij uitgeeft, des te minder er voor hem overblijft. En de pandeigenaar laat het binnenkomende geld verdwijnen naar box 3, waardoor hij hierover bijna geen belasting hoeft te betalen. Hij lacht, als laatste, het best.

Gemeente Amsterdam Stadsdeel Centrum

Wilt u informatie over stadsdeel Centrum
Kijkt u dan op: www.centrum.amsterdam.nl.

U kunt zich ook abonneren op de wekelijkse e-nieuwsbrief van stadsdeel Centrum met eens in de twee weken een link naar de laatste editie van de stadsdeelkrant, ga naar: www.centrum.amsterdam.nl/nieuwsbrief.
Op www.amsterdam.nl/1012 kunt u zich aanmelden voor de e-nieuwsbrief over Project 1012.

U kunt het stadsdeel telefonisch bereiken op het informatienummer 14 020. U kunt ook mailen: stadsdeel@centrum.amsterdam.nl.

Volg stadsdeel Centrum op Twitter via @20centrum en klik op 'Vind ik leuk' op de Facebookpagina Stadsdeel Centrum Amsterdam.

Voor vragen over afval en reiniging belt u tel. 020 256 3555. Online een melding doen over beheer en onderhoud openbare ruimte en digitaal aanmelden van grofvuil: www.centrum.amsterdam.nl/afval. U kunt ook mailen naar: stadsdeel@centrum.amsterdam.nl.

Bezoekadres stadsdeel Centrum:
Stadhuis, Amstel 1, 1011 PN
Postadres:
Postbus 202, 1000 AE Amsterdam

Johooooo!

Zomaar een avondwandeling

EVELINE VAN DIJCK

Pubcrawl-drinkers en vrijgezellen-vierders slalommen luidkeels langs nepdope-dealers, straatmuzikanten, traptaxi's, bezoekers-drommen en beteuterde buurtbewoners heen. We maken twee avondwandelingen door de gezelligste buurt van Amsterdam. Wandelt u mee?

Bar hoppers next stop

Hé yo! Hé chick! Waaahaaaa!

Op een zaterdag

Een nieuwe start op de Oudekerksbrug. We nodigen u weer uit.

Het is al vroeg bal vanavond. Om tien uur krijgt een zanger met banjo en overslaande stem zijn lied. Zijn compagnon bespeelt de mondharmonica. We zijn wel wat gewend, maar dit is oorverdovend. Een groep feestgangers danst, springt en gilt rond het duo.

We wijzen de muzikanten erop dat straatmuziek sinds kort verboden is in het Wallengebied. 'We know, yeah we know... Ah, but we just go ahead.' Ze maken geen aanstalten om op te stappen. Als we vervolgens melden dat de hoogte van de boete hun verdiensten in één klap teniet zal doen, pakken ze eindelijk in. 'We really appreciate you telling us.' Buurtbewoners achter het raam steken hun duim naar ons op. Even rust.

Half elf. Ja hoor: de pubcrawl. Dit keer met veel Engelse meiden, fles in de hand, 'just in case'... In de Oudekennissteeg loopt de crawl zich vast in de tegemoetkomende toeristenmeute. De daarmee gepaard gaande hilariteit leidt tot aanzwellend gejoel.

Op de Oudezijds Achterburgwal knalt opeens een viertal scooters luid toeterend op hoge snelheid langs de mensen, die zich een hoedje schrikken en opzijspringend het vege lijf redde. Op de scooters wordt het juichend gevierd.

Op een vrijdag

Op de klok af half elf is het feest. Meer dan honderd man staan stil op de Oudekerksbrug. Ze worden luidkeels toegesproken door hun *pubcrawl-leader*. Je betaalt 19 euro voor een *crazy drink tour in the Red Light district*, vertelt een deelnemer ons. Onder luid gejoel rolt de meute in de richting van de Oudezijds Achterburgwal, waar ze met open armen zullen worden ontvangen in verschillende kroegen. Dat de stemming er goed in zit – 'Johooooo!' – is van verre goed te horen. We lopen een stukje met de pubcrawl mee, totdat die zich op de hoge stoep perst van een volgend etablissement.

Even verderop, in de Bloedstraat, proberen vier jongens met bier in de hand rumoerig de aandacht te trekken van een jonge prostituee. 'Hé yo! Hé chick! Waaahaaaa!'

De brug bij de Oude Hoogstraat staat vol met taxi's. Met draaiende motor wachten ze op klanten. De brug is vol. Plaats voor collega's is er niet. Die rijden in een lange file – we tellen er twaalf binnen een minuut – stapvoets langs. En nog eens, en nog eens. Daartussendoor fietstaxi's die met indrukwekkende snelheden hun klanten vermaken: 'Yaaa-hooooo!'

Dan valt onze blik op de etalage waar vroeger Dr. Adams schoenen verkocht. U heeft het vast al geraden. 'Vroeger', want het is hier inmiddels Nutellaland.

In de Warmoesstraat is het zo rond middernacht nog redelijk leeg. Wel komen we een aanstaande bruidegom tegen in een condoomkostuum. En een groep Engelse meiden: veel bloot, met grote konijnenooren.

Dan richting Lange Niezel. Duistere figuren sissen af en toe iemand toe. Potentiële klanten voor nepdope? Vanuit een huis dreunen megadecibellen door de straat. Nadat drie lolbroeken in Tiroler kostuum ons de weg hebben geprobeerd te versperren, lopen we terug naar de Oudezijds Voorburgwal. Een reiger en twee eenden kijken ons treurig aan vanaf hun vaste stek, hopen op een kippenkluijfe uit de snackbar ertegenover.

Al met al noemt de overheid dit vast een 'vrij rustige avond'. Zouden we daarom nergens politie of handhavers zijn tegengekomen?

We just go ahead

We lopen nog eens het rondje van gisteren. In de Damstraat ziet het zwart van de mensen en... taxi's. Business as usual.

Tegen één uur komen we weer terug bij ons startpunt. Het is ineens rustiger. Vreemd. Een halfuur geleden was het hier nog volop lawaai. Ah! Geen wonder. Op de Oudekerks-

brug staan twee imposante agenten. Tien minuten later komen er vanaf het Oudekerksplein er nog drie langs, die afslaan richting Lange Niezel. Dat helpt.

Er lijkt een verzuchting door de buurt te gaan. Kon hier maar ieder weekend politie zijn, vooral tussen tien en twee uur 's nachts.

Win 15 euro!

Op de vraag *Hoeveel advertenties bevatten afbeeldingen van een schip of van schepen?* kwam eenmaal het enig juiste antwoord binnen: drie advertenties. Het waren die van Passenger Terminal Amsterdam, café De Zeevaart en rederij Friendship.

De cadeaubon van 15 euro gaat naar Bart Steenberg.

Onze nieuwe prijsvraag luidt: *Welke adverteerders in dit nummer van d'Oude Binnenstad zijn gevestigd buiten Amsterdam?*

Mail uw antwoord naar

redactie@oudebinnenstad.nl.

Onder de inzenders van het goede antwoord verloten we een cadeaubon van 15 euro, te besteden bij een adverteerder in deze krant, te kiezen door de winnaar.

Handhavingsverzoek aan gemeente

Wist u dat u handhaving door de gemeente kunt afdwingen als u meent dat deze kennelijk niet tegen misstanden of overlast optreedt? Daarvoor is een handhavingsverzoek het geijkte instrument. Sinds 1998 heeft de overheid namelijk een 'beginselplicht tot handhaving'. U legt alle feiten vast in een gemotiveerd verzoek aan de gemeente om op te treden tegen schendingen van de regels. Op dit verzoek moet zij binnen acht weken reageren, anders kan zij zelfs een boete aan u moeten betalen.

Zie www.handhavingsverzoek.nl.

Ome Joop Snor (1918-2016)

Een imposante kruksnor die, stijf door vet en haarlak, aan beide zijden minstens vijftien centimeter breed was. 'Ome Joop Snor' was er trots op. En hij werd er beroemd door. Hij overleed op 23 januari, vlak voor zijn verjaardag. Hij werd 97 jaar.

Sinds 1986 was Joop Staarthof een markante verschijning op de stoep van Casa Rosso en een van de meest gefotografeerde personen op de Wallen. Hij begon als groenteventer en later verkocht hij sinaas-appels op de Albert Cuypmarkt. Door Maurits de Vries, alias Zwarte Joop, werd hij gevraagd om in het 'rode theater' te komen werken. Hij deed dat met groot genoegen, zorgde voor de meiden en jongens die optraden, wees het publiek de plaatsen aan of stond, als visitekaartje van de Wallen, met hoge hoed te pronken bij de kassa.

Geruime tijd voer hij in kapiteinskostuum door de grachten om hotelgasten naar de erotische voorstelling te brengen. Zijn kapiteinstrepen moest hij inleveren, want die waren voor erkende roergangers; maar meer dan die gouden biezen heeft zijn fameuze snor altijd grote indruk gemaakt.

DE KLEINE WERELD
KINDEROPVANG & ONTWIKKELING

Warm, betrokken, professioneel

Blij kinderen en tevreden ouders, daar draait het om bij De Kleine Wereld

U bent van harte welkom op onze vestiging op het Oudekerksplein 8 voor een rondleiding en om kennis te maken met het team.

Voor meer informatie, onze andere locaties of vragen kijk op onze website www.dekleinewereld.nl of bel ons hoofdkantoor (020 4120633).

**PASSENGER
TERMINAL
AMSTERDAM**

Wilt u ook eens een
cruise schip zien?
Kijk op
www.ptamsterdam.com
voor de cruisekalender!

BRIDGES
INSPIRED BY RON BLAAUW

Van de beste vissoorten uit het seizoen tot aan de perfecte bereiding van oesters, delicate vis-tartaar en kraakverse vis, bij 'Bridges inspired by Ron Blaauw' draait de hernieuwde samenwerking tussen Ron Blaauw en Bobby Rust om vis.

Naast culinair genieten aan de Raw Bar of in de gezellige binnentuin, is het ook mogelijk om privé te dineren in de Private Dining met uitzicht op de Viothèque, het geklimatiseerde domein waar de sommelier de wijnen proeft en selecteert. Sea you!

Bridges inspired by Ron Blaauw
Oudezijds Voorburgwal 197 | Amsterdam | 020 555 3 560 | Valet parking
info@bridgesrestaurant.nl | www.bridgesrestaurant.nl

**Oudezijds
Advocaten**

Postbus 3611
1001 AK Amsterdam

Oudezijds Voorburgwal 237
1012 EZ Amsterdam
t 020 - 51 50 250
f 020 - 42 33 959
www.oudezijdsadvocaten.nl

K. de Bie
C. A. C. M. Ficq
S. de Vries
S. F. Yap

**WIJS &
ZONEN**
Hofleverancier

METROPOLITAN

Huisgemaakt gelato en chocolade, van chocolatier Kees Raat

Warmoesstraat 135a | tel. (020) 330 19 55
www.metropolitandeli.nl

zo-wo: 09.00 - 00.00 / do-za: 09.00 - 01.00

Welcome to the pastry room!

UITVAARTCENTRUM ELDERS

rustig en intiem afscheid nemen in een kleinschalig rouwcentrum
t/o begraafplaats en crematorium De Nieuwe Ooster

020 6252201
Kruislaan 235 Amsterdam
www.davidelders.nl

HOUT EN PLAAT
MOOI OP MAAT

**Houthandel
Schmidt bv**

O.Z. Achterburgwal 53-55
1012 DB Amsterdam
Tel. (020) 624 27 65 (020) 622 66 61
Fax: (020) 623 92 59
www.houthandelschmidt.nl
e-mail: houthandelschmidt@hetnet.nl
Maandag t/m vrijdag van 8.00-17.00 u.
Met eigen boot aanlegsteiger

BOSCH
Makita
FLEXA

OOK VOOR PVC, IJZER- EN ELEKTRAWAREN

Wet SLAGERIJ

Zeedijk 99 Amsterdam-C Tel. 020-6234908

DUN YUNG
est. 1957

**"Wij brengen U dichterbij
het Oosten."**

In ons 6 verdiepingen tellende winkel vindt U onder andere:

- levensmiddelen (Chinees, Japans, Thais, Indonesisch, e.a.),
- Chinese kruiden,
- kookboeken,
- keukenartikelen,
- meubelen (zowel nieuw als antiek),
- cadeau-artikelen,
- sier- en gebruiksvoorwerpen (Chinees en Japans),
- decoratiematerialen,
- kleding (Chinees en Japans).

Slechts 5 minuten vanaf Centraal Station!

Stormsteeg 9, 1012 BD Amsterdam
(ook ingang op Zeedijk 83)
tel.: 020-6221763, 6267513 - fax.: 020-6256543
<http://www.dunyong.com> - info@dunyong.com

**LAUNDROMAT
HAPPY INN**

Open 7 dagen per week
8 AM - 10 PM

SELF SERVICE

The best value in town
WARMOESSTRAAT 30
1012 JE AMSTERDAM
(020) 624 84 64
happyinn@planet.nl

restaurant
**Hemelse
Modder**
sinds 1984

Oude Waal 11
1011 BZ Amsterdam
020 - 624 32 03
www.hemelsemodder.nl

YUCCA

O.Z. VOORBURGWAL 181, 1012 EW AMSTERDAM
tel. 020-624 87 66, www.yucca.nu

KLEDING & SIERADEN

**VERENIGING
VRIENDEN VAN DE AMSTERDAMSE BINNENSTAD**
met hart voor de stad

Kom met de Vereniging Vrienden van de Amsterdamse Binnenstad (VVAB) op voor:

- behoud en herstel van de historische bebouwing van de binnenstad
- het bevorderen van een goed woon- en werkklimaat

Nog steeds worden plannen gemaakt en ontwikkelingen geïnitieerd, die een bedreiging vormen voor het unieke karakter van onze binnenstad. Plannen, die het monumentale karakter aantasten of ontwikkelingen, die eerder passen in een pretpark dan in onze mooie binnenstad.

Nu meer dan ooit is het nodig voor de VVAB om op te komen voor de binnenstad. Meer informatie over de vereniging vindt u op:

www.amsterdamsebinnenstad.nl

draag uw steentje bij en word lid!
Meld u aan als lid op www.amsterdamsebinnenstad.nl/lidworden

Galerie Schatjes Een ode aan de imperfectie

we are two guys from amsterdam city in the lands of nether. our names are this: laurens and thijs. we met in the army. haha no not really. we met while building schools for orphans in colombia. ok not really either. we met in college. yes this is true. thank you for reading this sentence. and this one.

Thijs van Himbergen en Laurens Hebly introduceren zichzelf op hun website zonder hoofdletters, met een flinterdunne scheidslijn tussen waarheid en fictie. Dezelfde levensinstelling met een voorliefde voor imperfectie kenmerkt Galerie Schatjes, die door dit duo een jaar geleden geopend is in het souterrain van Oudezijds Voorburgwal 119. Op de zolder van dit pand, een voormalig bolwerk van de Provo's, heeft componist Peter Schat ooit nog zijn rebelse klankwereld geschapen.

Na een prille carrière achter de computerschermen hebben Van Himbergen en Hebly onlangs besloten om hun hart te volgen. Hebly: 'Wij wilden samen een oude hobby oppakken: zeefdrukken. We zochten een ruimte om die aan de wereld te kunnen tonen en toen kwam dit souterrain op ons pad. Het verleden van het pand spatte eraf. Toen wij hier binnenkwamen, zagen wij graffiti op de muur en midden in de ruimte een wc-pot, met een beerput eronder.'

Na de renovatie konden de twee conceptuele kunstenaars hun zeefdrukpassie gaan botvieren, op katoenen shirts. Hebly: 'Ons label gaat over imperfectie. Bij het zeefdrukken gaat er nogal eens wat fout en we zijn dit gaan omarmen, juist omdat de samenleving naar onze overtuiging veel te veel gefocust is op perfectie. Perfectie is per definitie een utopie. Het draait altijd uit op een confrontatie tussen

verwachting en uitkomst. Daarom heet ons label ook gewoon *Pretty Nice Shirts*.'

Fictie

Bij de eerste expositie in de galerie, 'For What It's Worth', ging het over de vraag wie er bepaalt wat kunst waard is.

Van Himbergen: 'De catalogus bij de expositie vormde het verhaal van de kunstwerken. De hoofdpersoon daarin was een bejaarde Amerikaanse dame, die amateurkunst verzamelt. Nadat ze het *Pretty Nice Shirt* van haar kleinzoon had bewonderd, had ze contact met ons gezocht. Zij stuurde ons een deel van haar collectie, met de achtergrondverhalen erbij. Ook werkte ze aan een formule om de waarde van kunst te bepalen. We hebben persberichten verstuurd om aandacht te vragen voor onze collectie.'

Op een bepaald moment gebood de werkelijkheid echter om wereldkundig te maken dat het louter fictie betrof. De dame overlijdt halverwege het verhaal; daarna krijgt de lezer gaandeweg in de gaten dat alles slechts illusie is. Van Himbergen: 'Wij hadden die kunstwerken zelf gekocht. Hiermee wilden we iets zeggen over de waarde van kunst in het algemeen.'

Hebly: 'Via de catalogus voegden we een extra laag toe. Omdat we een mooier verhaal konden vertellen, werd het interessanter. Zo'n

laurens hebly en thijs van himbergen

verhaal beïnvloedt dan weer de waarde van de kunst. Dat zie je natuurlijk overal gebeuren bij kunstenaars. Hoe erover wordt gepraat, bepaalt de prijs. Een goed verhaal drijft de prijs kunstmatig op.'

Van Himbergen: 'Wij hebben de kunstwerken niet alleen gekocht, maar ook aangepast. Dit was kunst die overduidelijk niet meer geliefd was. We hebben alles in een catalogus gegoten en de kunstenaars erbij verzonnen. Werken die we op de rommelmarkt hadden gekocht, werden door het verhaal eromheen opeens meer waard. Dat hebben we proefondervindelijk bewezen.'

Grachtenbrug

Voor het in stand houden van de galerie moet

er geld worden bijgelegd, onder meer via crowdfunding. Hebly: 'We zouden beter souvenirs kunnen verkopen, maar daarvoor kiezen we nou juist uitdrukkelijk niet. Het klopt wel dat we zeefdrukken hebben van een typische grachtenbrug. Die verkoopt beduidend makkelijker dan de rest van de collectie.'

Tussen de toeristen zit zo nu en dan een kunstenaar en dan is er een prettig gesprek. Maar Galerie Schatjes is er vooral voor de lokale liefhebber. Ze voelen zichzelf thuis in 1012. Hebly: 'We blijven in deze imperfecte buurt.' Om er lachend aan toe te voegen: 'Die vol zit met... schatjes.'

Galerie Schatjes: Oudezijds Voorburgwal 119 sous.

Zie ook www.schatjesamsterdam.com.

De Paardekop is dood

BERT NAP

Op 1 februari is Wilhelmina Christina van de Westelaken overleden. Vrijwel niemand heeft haar bij die naam gekend, ook al heeft ze het grootste deel van haar leven op de Amsterdamse Wallen gesleten. Als 'Wil de Paardekop' is ze echter een begrip geworden in de buurt, met een geduchte reputatie bij penoze en politie. Velen vreesden haar harde vuisten, waarmee ze op de hoek van de Monnikenstraat nog eens een ex-vriend knock-out heeft geslagen. Geen gemakkelijke tante.

Mientje van de Westelaken werd op 4 april 1930 geboren in het Brabantse Schijndel, waar ze een moeizame jeugd had. Haar moeder verliet het gezin toen Mientje twaalf was en verhuisde naar Amsterdam.

Amper zeventien jaar oud werd Mien zwanger. Ze vertrok met haar vriend Henk naar Zeeland, maar Henk had erg losse handjes. Toen haar moeder hiervan hoorde, besloot zij poolshoogte te gaan nemen en nam ze haar dochter mee naar Amsterdam.

Mien vond een kamer in de Sint Olofssteeg. Eerst werkte ze op het Damrak en het Rembrandtplein in de horeca, maar al gauw begon ze achter de bar van verschillende kroegen rond de Zeedijk. Daar leerde ze voor zichzelf opkomen en raakte ze regelmatig in een knokpartij betrokken. Scheldpartijen waren niet van de lucht. Een daarvan leverde haar de bijnaam op die ze voortaan zou blijven voeren: De Paardekop.

Het bleef niet bij werk achter de bar, want ze bleek goed in de markt te liggen als animeer-

dame. Later besloot ze voor zichzelf te beginnen. In de Koestraat huurde ze een bordeel waar ze met harde hand de scepter zwaaide.

Jenevertje

Louise en Martine Fokkens, die in de zeventiger jaren ook een bordeel in de Koestraat begonnen, kunnen zich de eerste kennismaking met Wil de Paardekop nog levendig herinneren.

Martine: 'De mensen die ervan hoorden waren bloednieuwsgierig hoe dat zou gaan. Ze vroegen: *Wat moet je hier in die steeg! Hier zit toch De Paardekop met haar bordeel? Vindt die dat wel goed? Zijn jullie niet bang voor d'r? Want ze komt, hoor!* Nou, wij liepen er niet voor weg.'

Louise vult aan: 'En ja hoor. Even later op de middag kwam al schreeuwend Wil de Paardekop de steeg in. Ze liep met een rotgang op me af. Ik riep gelijk mijn zus: *Tien, Tien! Kom*

vlug! De Paardekop is op oorlogspad.

'Maar Wil riep: *Zal ik jullie nou 's vijf gulden voor de mazzel geven?* En met de vijf gulden in 'r hand bleef ze voor onze neus staan. Wij waren dan wel concurrentie, maar het waren ook tijden dat je mekaar wat moest gunnen. Want het leven was wel hard. Dus wij zeiden: *Als het ons gegund is en echt gemeend, dan pakken we het geld aan. Dus Wil: wat jij wil.*' 'Dat was onze kennismaking met De Paardekop. We pakten de vijf gulden mazzel aan en nodigden haar uit om binnen te komen. Met z'n drieën namen we een jenevertje voor de mazzel.'

Gestopt

Wil lustte een goeie slok. Maar niemand wist echt hoeveel dorst Wil eigenlijk wel had. Menigmaal, als ze weer eens diep in het glaasje had gekeken, had ze het goede voornemen om te stoppen met de drank. Tot de schaamte haar over de streep trok.

Louise: 'Wil had ons verteld dat ze op een keer haar roes lag uit te slapen. Werd er aangebeld. Later bleek haar pleegdochter aan de deur geweest. Dat vond ze vreselijk. Vanaf de volgende dag, toen Wil weer broodjenuchter en van de schrik bekomen was, heeft ze nooit meer een borrel genomen.'

Met de komst van de heroïne gleed de buurt snel af. In 1989 besloot Wil dan ook te stoppen. Ze ontmoette haar maatje Ad, die met tweedehands boeken op de Nieuwmarkt stond. Dat gaf rust na een bewogen en hard leven.

Wil overleed thuis op de Admiraal de Ruijterweg. De buurt is definitief veranderd.

Geef de 1012 Inc een vliegende start!

Toen de Zeedijk nog een verloederde straat was, ten prooi aan heroïne-junks, dealers en illegale gokhuizen, was de oprichting van de NV Zeedijk het startsein voor een ferme straatgerichte aanpak.

Met het opkopen, renoveren en – voor het maatschappelijke doel – beheren van de panden begon een wedergeboorte waarvan we nu nog steeds de vruchten plukken. Die combinatie van eigendom en ‘beheer met ballen’ heeft zich op de Zeedijk bewezen.

In 2007 had het rapport *Grenzen aan de Handhaving* een ernstige verstoring van de functiebalans tussen wonen, werken en recreëren op de Wallen aangetoond.

Het rapport concludeerde dat handhaven niet langer voldoende kon zijn en dat diep ingrijpen in de infrastructuur noodzakelijk was, bijvoorbeeld door allereerst de Zeedijk en de Geldersekafe op te schonen.

Met het aankopen van strategisch vastgoed bleek men ongewenste functies inderdaad adequaat te kunnen weren. In overheidstaal: ‘Het aankoopinstrument heeft zijn waarde als duurzame oplossing voor bonafide bezit en hoogwaardige exploitatie ruimschoots bewezen.’

Coproductie

Maar het Wallengebied is gecompliceerder dan die ene Zeedijk. Bij de start van het Pro-

1012 Inc: op strategische locaties vastgoed verwerven

ject 1012 koos men daarom niet voor een uitbreiding van de NV Zeedijk, maar moest er een nieuwe beheerpartij komen, de NV Wallen.

De eerste plannen voor Project 1012, opgesteld door de VVD-fractie in stadsdeel Centrum, noemden zo'n investerings- en ontwikkelingsmaatschappij al als voorwaarde voor het slagen van het project.

In de jaren daarna kwam het, onder regie van Lodewijk Asscher en burgemeester Job Cohen, tot een coproductie tussen stadsdeel, centrale stad en delen van de rijksoverheid. Ook toen wenste men nog steeds het oprichten van een nieuwe beheermaatschappij voor

het postcodegebied 1012. Gaandeweg heeft de NV Wallen daarom de nieuwe naam 1012 Inc gekregen.

De oprichting van zo'n nieuwe NV heeft zich altijd verzekerd geweten van de brede steun vanuit zowel de politiek, de bewoners als de ondernemers.

Derde partij

Ondanks heilige beloften van burgemeester Van der Laan – ‘Die 1012 Inc komt er!’ – is dit investeringsvehikel er nog steeds niet. Jarenlang is er namelijk geruzied en gesteggeld over een fusie van NV Zeedijk met de ge-

meentelijke woningcorporatie Stadgenoot. Daarom moest men zoeken naar een derde partij die in het Wallengebied wilde investeren.

In de afgelopen jaren heeft de burgemeester heel hard gesjouwd om partijen te interesseren om in het gebied te investeren, samen met de gemeente en andere buurtpartijen. Het lijkt erop dat hij nu eindelijk zijn belofte gestand kan doen.

Syntrus Achmea, vastgoedbeheerder voor verschillende pensioenfondsen, is bereid gevonden om aan te haken. Op dit moment denken de gemeente, woningcorporatie Stadgenoot, haar dochter Stadsgoed en investeerder Syntrus Achmea zelfs vrij snel een samenwerkingsakkoord te kunnen realiseren.

Veel buurtbewoners vreesden een liquidatie van de NV Zeedijk om de oprichting van de nieuwe investeerder mogelijk te maken, maar het ziet er naar uit dat de NV Zeedijk zelfstandig kan blijven bestaan. Wel blijft de mogelijkheid open dat er op termijn alsnog een vorm van samenwerking of samensmelting kan ontstaan.

Begin deze zomer kan de oprichting van de nieuwe NV zelfs al rond zijn, mits de gemeenteraad de voorstellen dan heeft goedgekeurd. Er wordt nog druk overlegd over hoe men de buurt hierbij kan betrekken.

Waarom heeft het allemaal zo lang moeten duren? Waarom is er zoveel tijd verspild? En waarom heeft men al die jaren zoveel onroerend goed laten lopen? Over de politieke spelletjes en rancunes valt een boek te schrijven, maar dat kan nog wel even wachten.

Deze buurtkrant roept alle betrokken marktpartijen, politici, bewoners en ondernemers op om nu spijkers met koppen te slaan. Geef het nieuwe investeringsvehikel voor een leefbaarder buurt een vliegende start!

Praktijkruimte gezocht

De huisarts wordt er ziek van

TEUN VAN HELLENBERG HUBAR

Hoe vaak heeft deze krant al aandacht gevraagd voor een goede nieuwe huisvesting van de huisartsen Heijnen en De Mey? We raken de tel kwijt. ‘Ik heb u gezegd, lezer, dat mijn verhaal eentonig is’, schreef Multatuli al. Maar het moest verteld worden.

De beide huisartsen, nu nog gevestigd aan de Oudezijds Voorburgwal, worden er langzamerhand ziek van. Het lukt maar niet om in deze buurt een betaalbare nieuwe praktijkruimte voor ze te vinden.

Eerst was daar het leegstaande klooster van de zusters Augustinessen aan de Warmoesstraat. De gemeente was eigenaar geworden van het pand. Toch verkocht zij dit door aan een investeerder – die daar nu een supermarkt in vestigt.

Ook andere panden passeerden de revue. Maar steevast was de huur ervan te hoog voor een modale huisarts.

Biertje

Volgens de landelijke richtlijnen voor praktijkruimten mag de huurprijs maximaal 200 euro per vierkante meter per jaar bedragen, exclusief de inrichting. Zo'n ruimte lijkt in deze buurt echter niet te vinden. De huurprijzen zijn hier hoger dan elders. Daardoor kost ook het biertje in de cafés hier simpelweg meer dan in andere buurten. Maar de bewo-

ners en hun huisartsen vragen niet om betaalbaar bier, maar om bereikbare buurtzorg.

Het aankopen van een pand vereist ook een aanzienlijke financiering. Is zo'n pand van een miljoen of meer ooit overdraagbaar aan een opvolgende huisarts? De huisarts is overigens geen gewone ondernemer die zijn eigen honorarium kan bepalen, maar een sociaal-maatschappelijke instelling die gebonden is aan richtlijnen.

En ten slotte heeft de overheid hier ook een belang. De gezondheidszorg moet immers bereikbaar zijn, letterlijk en figuurlijk. Burgemeester Van der Laan heeft bij herhaling gezegd dat huisartsen in elke buurt een basisvoorziening zijn en dat hij zijn ‘stinkende best’ zal doen om gezamenlijk naar een goede oplossing te zoeken.

Maar telkens als er hoop gloort, volgt er een teleurstelling. Zo waren er mooie plannen voor een zorgcentrum in de politiepanden van de Warmoesstraat. De nationale politie koos echter voor de hoogst biedende. En de koper ging voor exploitatie tegen de hoogste prijs.

Addertje

Volgens huisarts Adri Heijnen komt er door de recente hervormingen in de zorg steeds meer op het bordje van de huisarts te liggen. Waar mensen voorheen naar het ziekenhuis gingen, bezoeken ze nu steeds vaker de huisartsenpraktijk. Een praktijk dient dus goed toegankelijk te zijn en dat is in het huidige pand aan de Oudezijds Voorburgwal niet het geval: het is trap op, trap af. De ideale praktijk zou dus gelijkvloers moeten zijn of bereikbaar met een lift.

Op dit moment kijkt men naar een te huren pand in de Nes, dat nu nog dienstdoet als een soort bouwkeet voor de Noord-Zuidlijn. Om dit pand geschikt te maken voor een praktijk is er echter een ingrijpende verbouwing nodig, die de toekomstige huur enorm opdrijft. Daarom zoekt men langs alle kanten naar een creatieve oplossing.

Zo zou de gemeente het pand, nu eigendom van de gemeente, kunnen laten aankopen door een fonds met een sociaal maatschappelijk oogmerk. Als de gemeente daarbij niet voor hoogste vraagprijs gaat, kan dit leiden tot een voor de huisartsen aanvaardbare huur. En dan lonkt ook nog steeds de mogelijkheid

van een praktijkruimte in het voormalige politiebureau Warmoesstraat. Maar daar zit een lastig addertje onder het gras. De huidige eigenaren stellen namelijk als voorwaarde, dat zij daar dan een extra verdieping bovenop mogen bouwen. Dat wekt de indruk dat de huisartsen zo worden gebruikt als breekijzer voor een vastgoeddeal.

De gemeente denkt nu na over de mogelijkheden en komt binnenkort met een voorstel aan de gemeenteraad. De huisartsen en de buurtbewoners hopen vurig dat de raad zijn verantwoordelijkheid zal nemen en de huisartsenpraktijk voor de buurt behoudt.

Prostitutieproject Eigen Raam

Een sympathiek plan wordt door de tijd ingehaald

BERT NAP

Binnenkort start er op de Wallen een uniek experiment: project Eigen Raam. De gemeenteraad heeft ervoor gepleit dat er een bordeel komt waar prostituees samen in een coöperatie-model zelfstandig hun beroep kunnen uitoefenen, en samen verantwoordelijk zijn voor hun eigen bedrijfsvoering.

Maar hoe sympathiek ook, dit project is een oud idee in een snel veranderend prostitutielandschap. Iedereen zal zich moeten afvragen of het project nog wel aansluit bij de hedendaagse realiteit van de Wallen.

Vingerwijzing

Al in de negentiger jaren pleitte Marieke van Doorninck voor een vorm van zelfbestuur door prostituees. Zij was toen werkzaam voor de Mr. A. de Graaf Stichting, een onderzoeks- en adviesbureau met betrekking tot prostitutie.

De gedachte om prostituees minder afhankelijk te laten zijn van de exploitant werd door Van Doorninck bepleit omdat er veel misstanden werden geconstateerd in de relatie tussen exploitanten en de raamhuursters. Bovendien waren ramen schaars in de buurt. Ook als fractievoorzitter van GroenLinks in de gemeenteraad bleef zij pleitbezorgster van een zelfstandig geëmancipeerd bordeelbedrijf. Deze emancipatie is ook daadwerkelijk nagestreefd. Rond het eind van 1997 werden drie raambordelen van de toen vermoorde bordeelhoudster Ina Vos voor 2,8 miljoen gulden aangekocht door woningcorporatie Het Oosten (nu Stadgenoot). Aan stichting De Rode Draad, belangenorganisatie voor prostituees, werd gevraagd om een modelbedrijf op te richten waarbij vrouwen niet afhankelijk zouden zijn van seksexploitanten.

Maar het draaide uit op een dure mislukking. De Rode Draad bedankte voor de eer, omdat zij de oprichting niet tot haar takenpakket vond horen. De gemeente bleef met de financiële overgewaardeerde panden zitten, omdat het niet lukte om andere bonafide gegadigden te vinden voor een onafhankelijk seksbedrijf. Het lijkt een vingerwijzing naar de toekomst.

Tijdsbeelden

Sinds de jaren negentig is er in de prostitutie, de wetgeving en het soort bezoekers van de Wallen veel veranderd.

Van Doorninck was zich er zeer goed van bewust hoe het beroep van prostituees kan worden beïnvloed door morele en maatschappelijke veranderingen. In een artikel in *NRC Handelsblad* van 16 oktober 1999 schreef ze:

Overheidsbeleid volgt de zedelijke moraal en de prostitutie neemt die vorm aan waarin zij, gezien de moraal en het beleid, het best kan gedijen.

In tijden van verbod is de prostitutie een kleinschalig, over de stad verspreid en meestal door vrouwen gerund bedrijf. In tijden van openlijk gedogen is het grootschalig, vaak geconcentreerd en door mannen bestierd.

In tijden van reglementering is er een tweedeling; enerzijds zijn er door de overheid gecontroleerde grote bordelen, anderzijds bestaat er een clandestien circuit waarin diege-

Eigen Raam gaat binnenkort van start op de Achterburgwal, hoek Boomsteeg

nen werken die niet aan de regels kunnen of willen voldoen.

In welke tijd zitten we nu? Wordt het een herhaling van zetten? Of breekt er toch een nieuwe tijd aan voor de prostitutie en zal zij binnen het vergunningstelsel nieuwe vormen vinden waarin zij zich kan manifesteren en waarin wellicht zij die werk doen ook het bedrijf kunnen?

Die vraag uit 1999 – een wens eigenlijk – bleef nog lang actueel.

Maar het idee om het project Eigen Raam te starten bleef lang in de politieke besluitkoker hangen. Eerst moest men immers nog een brede coalitie bereid vinden om aan het project het stempel van goedkeuring te geven, partners zoeken om het bedrijf te begeleiden en er moest een geschikt pand komen waar Eigen Raam zich zou kunnen vestigen.

Oost-Europa

Ondertussen veranderde de buurt.

In 2000 werd het bordeelverbod opgeheven. Nieuwe regelgeving moest een halt toeroepen aan de explosieve toename van het aantal prostitutieramen.

Op en rond het Oudekerksplein was dit aantal sinds 1980 met maar liefst 121 procent gestegen, en dus meer dan verdubbeld. In het Sint Annenkwartier werd in dezelfde twintig jaar een toename van 108 procent gemeten.

Al die ramen moesten worden gevuld. Waar tot voor kort voornamelijk Nederlandse prostituees hun klanten bedienden, kwam er een geheel nieuwe groep prostituees achter het raam. Naast Zuid-Amerikaanse prostituees waren het vooral Oost-Europese vrouwen, die eerst via associatieverdragen en later als Europese ingezetenen toegang kregen tot West-Europa en hier hun werkplek vonden.

Deze verschuiving van, zeg maar, het lokale naar een internationaal karakter heeft grote invloed gehad op de Amsterdamse raamprostitutie. Bovendien kwamen er ook steeds vaker meldingen en vermoedens van misstanden en mensenhandel. Het was voor toenmalig

wethouder Lodewijk Asscher aanleiding om de explosieve groei van het aantal ramen weer terug te brengen en dat werd een onderdeel van Project 1012.

Ome Jan

Ook de clientèle van de prostituees is sinds de eeuwwisseling drastisch veranderd.

Waar we vroeger nog onze Ome Jan met omhooggestoken kraag langs de souterrains konden zien gluren, op zoek naar een dame van zijn gading, is daar nu een totaal ander publiek voor in de plaats gekomen. Een joelende menigte toeristen bevolkt tegenwoordig de buurt, voornamelijk op de donderdagen en in het weekend. Zij brengen nu het geld in het laasje – met een morele inslag waar veel Nederlandse vrouwen de deur angstvallig voor dicht zouden houden.

Van maandag tot en met woensdag staan de meeste ramen leeg. Maar raamexploitanten zorgen er wel voor dat hun ramen de hele week gehuurd worden. Prostituees moeten ook voor die improductieve tijden een raam huren, want anders mogen ze daar niet in het lucratieve weekend werken.

Steeds meer zelfstandige vrouwen kiezen er daarom voor om afspraken te maken met hun klanten via websites als Kinky.nl. Daardoor verplaatst de oude raamprostitutie zich steeds meer naar de huiselijke kring of hotelkamers.

Valkuilen

Wat betekent dit voor het project Eigen Raam? Hoewel het idee sympathiek is, kent het toch veel valkuilen.

De organisatie die de prostituees gaat begeleiden geeft aan dat een coöperatiemodel op dit moment niet haalbaar is. Daarom is er voorlopig gekozen voor een stichting die de beschikbare 15 ramen gaat verhuren aan belangstellende prostituees. Die verhuur moet echter geschieden tegen marktconforme prijzen, want anders is er sprake van oneerlijke concurrentie en dat mag niet.

Verder zullen in het 'gemeentebordeel' de ra-

men doordeweeks nauwelijks verhuurd worden, want gedwongen huur is bij Eigen Raam ondenkbaar. Een sluitende exploitatie lijkt dus uitgesloten, zeker ook omdat de panden voor heel veel geld zijn aangekocht en niet in de allerbeste staat verkeren. Eerst zal er dan nog een kostbare verbouwing nodig zijn voordat aan de gestelde normen wordt voldaan. En ten derde bevinden de ramen zich niet op een A-locatie. Al met al moet men ervoor vrezen dat een boekhoudkundig gezond bedrijf vrijwel kansloos is.

Internationaal

En dan is er nog de vraag: Voor wie doet de gemeente dit nu allemaal?

In het licht van een lokale behoefte, dus met een aanbod van lokale prostituees en een Amsterdamse vraag, zou zo'n project als Eigen Raam misschien een logische stap betekenen. Maar op de Wallen zit achter de ramen een steeds groter aanbod van buitenlandse prostituees, die steeds minder de lokale vraag bedienen. Zij oriënteren zich steeds meer op de buitenlandse bezoekers.

Project Eigen Raam krijgt daardoor het aspect van een keurig, maar geldverslindend verhuurbedrijf met een sociaal sausje. Het bedrijf zal voornamelijk de internationale markt van vraag en aanbod bedienen, daar waar de lokale markt is weggefallen.

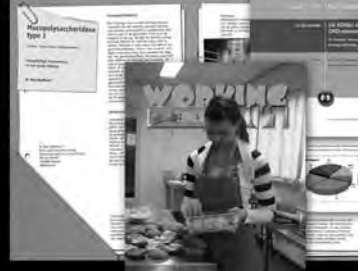
Steeds meer landen stellen het bezoek aan een prostituee – ook in het buitenland, en dus ook in ons land – echter strafbaar. Scandinavische landen zijn hierin voorgegaan en ook in Engeland overweegt men nu zo'n *sex buyers law* in te voeren.

Bij wie zijn de aan dit project deelnemende prostituees trouwens nog welkom, als op enig moment de luiken van Eigen Raam overhoop toch weer dicht moeten? En tegen welke voorwaarden?

In de prostitutie zijn nieuwe tijden aangebroken. Het huidige gesternte voor een door prostituees zelf gerund bedrijf is heel ongunstig.

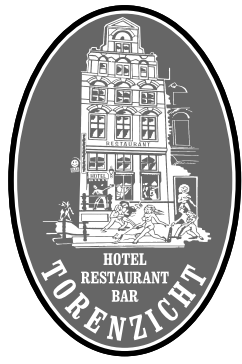
(parenthese:)

BUREAU VOOR
VORMGEVING,
DTP EN
DIGITALE MEDIA

huisstijlen, brochures,
leaflets, affiches,
catalogi, omslagen,
boekproducties, folders,
(digitale) formulieren,
advertenties, websites etc.

info@parenthese.nl

Een ECHTE Hollandse zaak
met redelijke prijzen
ook voor buurtbewoners

met ondermeer
een heerlijk broodje bal
een uitstekende uiensoep
een prima biefstuk
en veel meer...

Oudezijds Achterburgwal 93

De openings-/sluittijden van het restaurant zijn:
Van: Ma - Vr 12:00 uur / Za en Zo 11:00 uur
Tot: Zo - Do 22:00 uur / Vr en Za 01:00 uur

Op vertoon van deze advertentie ontvangt u
een korting van 10% in het restaurant

NNM

Eten op zeer hoog niveau
voor een uiterst redelijke
prijs in een ontspannen,
informele sfeer

Warmoesstraat 111

Elk vermogen heeft zijn eigen verhaal.

Dat verhaal is het vertrekpunt van alles wat wij doen. Wat uw doelen, persoonlijke ambities of idealen ook zijn, wij helpen u de keuze te maken die bij u past. Zo maken we Private Banking ook echt private.

Private Banking echt private maken.
Dat is het idee.

Rabobank. Een bank met ideeën.

www.rabobank.nl/privatebanking

Rabobank

**WIJS
&
ZONEN**
Hofleverancier

parfumerie.nl

Parfumerie "Marjo"
Zeedijk 68-70 & Damstraat 27-29

- Winnaar Thuiswinkel Awards 2015
- Veel voordeel & service
- Gratis verzending vanaf 60 euro
- 1 dag levertijd
- Gratis retourservice
- 9.1 Klantenbeoordeling
- 20 dagen bedenktijd
- Al 50 jaar 2 winkels in Amsterdam

jemi

bloemenwinkel

warmoesstraat 83a amsterdam
020 - 625 60 34 www.jemi.nl

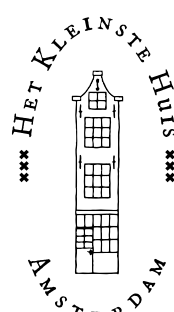
Wij zijn gespecialiseerd in:

- Abonnementen
- Trendy boeketten en arrangementen
- Bloemen lunches
- Workshops
- Bezorgservice voor binnen- en buitenland

Je zou je poten
uit je k... lopen
om hier een
borrel te kopen

**Rinus
Wil
Rob**

Thee- en
keramiekboutique
Specialiteiten van
Hollandse bodem

Oude Hoogstraat 22
1012 CE Amsterdam
020 - 752 75 85
www.hetkleinstehuis.nl

Geniet van het nieuwe De L'Europe

HOOFDSTAD
BRASSERIE

Hoofdstad Brasserie
Gelegen aan de Amstel met prachtig
uitzicht op De Munt.
3-gangen-menu voor € 35,-
inclusief wijnarrangement voor € 48,-
Dagelijks geopend van 07.00 - 23.00 uur

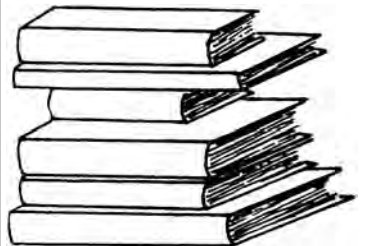
Freddy's

Freddy's Bar
Geniet van het perfect getapte biertje of
een mooie klassieke cocktail in de hotelbar
waar De L'Europe's gasten en
Amsterdammers graag samenkomen.
Dagelijks geopend van 15.00 - 01.00 uur

De L'Europe Amsterdam, Nieuwe Doelenstraat 2-14
Amsterdam, T: +31 (0)20 531 17 77 E: hotel@leurope.nl

ANTIQUARIAAT A. KOK & Zn.

Oude Hoogstraat 14-18
1012 CE Amsterdam
telefoon 020 - 623 11 991
fax 020 - 623 28 09
e-mail: kok@xs4all.nl
internet: www.nvva.nl/kok/index.htm

In- en verkoop van
prenten en boeken.
Specialisaties o.a. Kunst,
Letterkunde, Architectuur,
Archeologie, Topografie,
Etnografie & Biologie.

nv Zeedijk

beheer werkt!

Dank voor uw aanwezigheid,
belangstelling, advertenties en
alle cadeaus en bloemen voor
ons 30 jarig jubileumfeest op
10 november jl. Een geslaagde dag
waar wij nog lang met veel plezier
op terugkijken, met discussies en
verhalen over het bestaan en de
toekomst van de Binnenstad.
Hieruit halen wij inspiratie om
samen met u krachtig te blijven
werken aan de balans in het hart
van de stad.

Op onze website
www.nvzeedijk.nl/30jaar vindt u een
impressie van deze dag.

Namens het team NV Zeedijk,
Janny Alberts, Directeur

Zeedijk 47
1012 AR Amsterdam
+ 31 (0)20 625 84 67
+ 31 (0)20 620 33 49
info@nvzeedijk.nl
www.nvzeedijk.nl

JAN IJSKES FUNDERINGSTECHNIKEN "DE COOGH"

- Plan ontwikkeling, constructeur en vergunning aanvraag.
- Trillingsarm heien en trillingsvrij persen Ø114 t/m Ø406 mm.
- Inpandig aanbrengen van stalen damwand.
- Heimachines met een doorrijdbreedte vanaf 63 cm.
- Minimale werkhoogte 1,35 meter.
- Funderingsherstel inclusief sloop en betonwerkzaamheden.
- Opvijzelen en rechtzetten van woning en gebouwen.
- Paaladvies en paal controleberekeningen.

FUNDERINGSSPECIALIST

Daam Schijfweg 22-24, 1507 BD Zaandam
Tel.: 075 - 616 39 04, Fax: 075 - 635 67 62
info@decoogh.com / www.decoogh.com

Ook adverteren in d'Oude Binnenstad

e-mail naar:
info@oudebinnenstad.nl

Sailor Memoire Streetart in de Trompettersteeg

Eind december waren ze er opeens: de monter afgebeelde matrozen op de muren bij de ingang van de Trompettersteeg, tussen Oudezijds Voorburgwal 86 en 88.

Sailor Memoire heet het kunstwerk. Het is a tribute to the Red Light District in its old days as a harbour neighbourhood. De makers zijn Beazarility en IVES.one, allebei verbonden aan Amsterdam Street Art (ASA); dit initiatief van de Red Light Workshop is mede gesponsord door NV Stadsgoed en The Bulldog.

Matrozen

Beazarility is de kunstenaarsnaam van Lars Brehm (34), gevlochten uit de woorden 'bizar' en 'reality'. Brehm en zijn collega IVES.one hadden zich eerder al afgevraagd of ze iets moois konden bedenken voor de sombere Trompettersteeg. Hun keuze voor een afbeelding met matrozen lag voor de hand, gezien de eeuwenlange aanwezigheid in deze havenbuurt van varensgezellen. Toen ze het werk moesten uitvoeren, had dit nogal wat voeten in aarde. Deze steeg in het hartje van de Rosse Buurt is niet veel breder dan een meter en een van de drukste prostitutiestraatjes van Amsterdam. Twee mensen kunnen elkaar hier nauwelijks passeren. Het is waarschijnlijk zelfs de drukste smalle steeg van Europa, vanaf het middaguur tot diep in de nacht.

Beide kunstenaars planden het aan-

Beazarility: 'Dol op engelen'

brengen van het kunstwerk in de donkere, drukke dagen voor Kerstmis. Brehm: 'We moesten op de rustigste dagen werken, vanaf zo vroeg mogelijk. Daarom zijn we op een maandagmorgen gestart, om acht uur 's morgens. Tot uiterlijk één uur 's middags konden we doorwerken. Daarna werd het ondoenlijk. De mensen duwden ons gewoon opzij. Dankzij een goede voorbereiding hebben we in drie ochtenden het werk erop gezet. En de eigenaar van Red Light Workshop, ingang halverwege de steeg, heeft ons toen gevraagd

om ook daar nog een stuk muur op te fleuren.'

Engelen

Links van de entree van de Red Light Workshop prijkt nu dus ook een prachtig kunstwerk. Het stelt de Amsterdamse burgemeester Jacob de Graeff (1571-1638) voor, omringd door engelen. De Graeff stond bekend als een ruimdenkende, vrijzinnige politicus. Hij meende onder andere dat het stads- en landsbelang moest gaan boven ge-

loofsopvattingen.

Bij het kunstwerk is de – internationaal actuele – uitspraak *City interest must go beyond religion* gezet. Brehm is dol op engelen en zou ze liefst overal aanbrengen waar mensen in Amsterdam een muur vrij hebben, al dan niet gecombineerd met andere streetart. 'Dat zou toch schitterend zijn? De stad zal er zienderogen van opfleuren.'

Wie gewoonlijk de Trompettersteeg mijdt, raden wij toch aan om met eigen ogen eens de volledige Sailor Memoire te bewonderen, tot diep in de steeg, en even verderop natuurlijk burgemeester Jacob de Graeff met zijn engelen. Maar let wel: op de muur staat in heldere letters *Make photos of art and respect the ladies*.

missie uitgereisd om in een sloppenwijk van Mumbai workshops te geven en er een 20 meter hoge muur van streetart te voorzien.

Onlangs heeft ASA ook de Dutch Street Art Award in het leven geroepen. Op 25 maart is deze voor het eerst uitgereikt in Pakhuis De Zwijger. IVES.one: 'De beoogde juryleden voor de Award – Ans Markus, Hedy d'Ancona en Bart Jan ter Braak – wisten niet meteen of ze wel in de jury moesten gaan zitten. Maar op de avond van de kennismaking waren de schetsen voor de Sailor Memoire net af. En toen zij die zagen, waren ze meteen overtuigd.'

Zie ook www.amsterdamstreetart.com.

ASA

Vijf jaar geleden heeft kunstenaar IVES.one de non-profitorganisatie Amsterdam Street Art (ASA) opgezet, om streetart-kunstenaars een groter bereik te bieden. Heel veel beginnende, getalenteerde creatievelingen hebben via ASA de kans gepakt om zich te presenteren. Inmiddels zijn er zo'n 400 mensen bij het internationale netwerk aangesloten. Hun Facebookpagina telt ruim 330.000 volgers.

Wereldwijd wordt ASA gevraagd om projecten uit te voeren. Zo is deze organisatie in het afgelopen najaar, op verzoek van de Nederlandse ambassade in India, een paar dagen vóór de handels-

Nachtelijke ontmoeting 'Door te schilderen kan ik stralen!'

Jaime Adan: 'Er is niets zo mooi als buiten tekenen en schilderen'

EVELINE VAN DIJCK

Als we hem ontmoeten, is het kwart over een 's nachts. Met zijn schilderspalet staat hij te schetsen aan de voet van de Oude Kerk, bij de krul aan de waterkant, schuin tegenover de ramen met prostituees.

En zo iets valt op.

Jaime Adan (39) is geboren in Spanje. Hij heeft over de hele wereld gezworven en heeft altijd van zijn kunst en decoratiewerk kunnen leven. De laatste jaren woonde hij in Mexico. Via Florida is hij, nog maar een maand geleden,

beland in Amsterdam.

'Ik heb veel van de wereld gezien, maar Amsterdam trekt me. De stad is klein en groot, de grachten, het water, de boten – ik vind het geweldig. Er is niets zo mooi als buiten tekenen en schilderen. Liefst 's nachts', zo vertelt hij ons een paar dagen later.

Na z'n scheiding is hij toe aan een nieuwe start, een nieuw leven. Dat denkt hij in Amsterdam te vinden.

Van Gogh

Adan is autodidact. 'Ik tekende al toen ik heel klein was, het moest gewoon. Ik

observeerde alles. Het leerde me kijken naar wat er buiten gebeurde. Tegelijkertijd, begreep ik later, kon ik zo afstand nemen van de dingen die niet zo leuk waren in mijn kindertijd.

Dat kunstzinnige heb ik van mijn moeder. Zij schildert heel goed, maar ze is nogal verlegen. Heeft ook nooit zo aan de weg getimmerd.'

Eén schilderij thuis heeft hem altijd gefascineerd. Later bleek dit een kopie te zijn, als oefening door zijn moeder gemaakt, van 'De kerk van Nuenen met kerkgangers' door Vincent van Gogh. 'Die wonderlijke vorm van de kerk, zo iets kenden we in Spanje niet. En dan die sfeer. Ik zoog het op.'

Vanaf zijn tiende tot zijn vijftiende woonde het gezin in België en maakte samen vaak uitstapjes naar Amsterdam. Hij werd getroffen door de sfeer en leerde de Hollandse meesters kennen. 'Toen ik zelf met olieverf ging werken: Wow, it blew my mind!'

Schilderen is voor Adan een manier van leven. Of, zoals hij zelf zegt, een *life therapy*. 'Door te schilderen kan ik stralen!' Hij noemt zichzelf een overlever, houdt van hard werken en heeft een grote belangstelling voor kunstgeschiedenis.

Binnenkort hoopt hij in Amsterdam zijn werk te exposeren. En hij is vastbesloten hier lang te blijven.

Benieuwd naar Adans grote oeuvre? Zie www.jaimeadan.wordpress.com.

WONEN OP DE WALLEN

Wie? Marco de Wolf en Robbert Soeteman.

Waar? Oudezijds Voorburgwal, sinds 2007.

MARIAN VAN DE VEEN-VAN RIJK

Marco is interieurontwerper, decorateur, meubelontwerper. Robbert is van huis uit bouwkundig tekenaar en tegenwoordig financieel analist. Al heel lang zochten ze iets, totdat ze op een rustige maandagmorgen een huis konden bezichtigen aan de Oudezijds Voorburgwal. Zodra ze van achter het raam het uitzicht met de Oude Kerk zagen, waren ze verkocht. De rest deed er niet meer toe! Binding met de buurt was er al, want ze hebben elkaar 22 jaar geleden ontmoet in de Warmoesstraat. De verbouwingsplannen van Marco waren zo prachtig dat een toonaangevend magazine er een reportage aan wijdde. In het begin was het even wennen, maar nu voelen ze zich thuis in de buurt. De extreme drukte in de weeken-

den proberen ze te ontwijken: 'We blijven binnen of we gaan de stad uit. Maar bij mooi weer zitten we graag op ons stoepje. *Claim your space* zeggen we dan, en vervolgens fungeren we als wegwijzer voor toeristen of maken we een praatje met de burens die voorbijkomen. Onze vrienden staan trouwens te springen om 's zomers bij ons op het stoepje te zitten!'

Het huis was vroeger van Maarten 't Hart. Het toeval wil dat de oma van Maarten en de oma van Robbert zussen waren. En eens was de stiefmoeder van Marco, die op Texel woont, in de buurt. Ze kwam langs de Bulldog, zag Henk de Vries en riep: 'Ken je me nog? Ik ben Wil van tante Henny!' De ouders van Wil hadden vroeger het koffiehuis aan het Oudekerksplein, waar menig buurtbewoner een broodje haalde.

cc oude doelen

Oude Doelenstraat 11
1012 ED Amsterdam
020-3032453

Bezoek nu het
vernieuwde museum

MUSEUM

Ons' Lieve Heer op Solder

Oudezijds Voorburgwal 38-40
Amsterdam www.opsolder.nl

BOUWKUNDIG ONDERHOUD

- Renovatiewerk
- Schilderwerk
- Complete verbouw/interieur betimmering
- Bouwkundig onderhoud

www.vandevisch.nl
035-582 6533

Vraag een vrijblijvende offerte aan.
We staan u graag te woord voor advies
en het vernemen van uw wensen!

DE BRAKKE GROND

Eetcafé de Brakke Grond

Dagelijks geopend
voor koffie, lunch, borrel en diner.

RESTAURANT DE ROODE LEEUW
HOTEL AMSTERDAM

Authentiek, sfeervol,
culinair genieten!

Damrak 93-94
1012 LP Amsterdam
Tel: 020 - 555 0666
www.restaurantderoodeleeuw.nl

Warmoesstraat 141
Amsterdam
tel 020 6274174
fax 020 6389265
condoms@condomerie.com

CONDOMERIE

winkel
online shop
groothandel
deskundig advies
www.condomerie.com

WWW.CONDOMERIE.COM
CONDOOMSPECIAALZAAK

voor uw ramen

CAPSICUM
NATUURSTOFFEN

CAPSICUM
NATUURSTOFFEN
Oude Hoogstraat 1
Amsterdam
www.capsicum.nl
020 6231016

GRAND CAFÉ
KRASNAPOLSKY

www.grandcafekrasnapolsky.nl

Gevestigd in
NH Collection Grand Hotel Krasnapolsky
Dam 9, Amsterdam

SUGAR & SPICE
bakery

Zeedijk 75

Elke dag vers brood van het
Vlaamsch Broodhuys,
koffie & belegde broodjes.
Alles staat klaar om mee te nemen

Je kunt ook hele taarten of hele
quiches of een bedrijfslunch bij
ons bestellen!

Graag tot ziens
bij ons in de winkel

40y
THE BULLDOG™

Since 1975

MRB
LEATHER RUBBER TOYS

AMSTERDAM WARMOESSTRAAT 89
BERLIN MOTZSTRASSE 22
PARIS 24 RUE DU TEMPLE
24/7 MISTERB.COM

FACEBOOK.COM/MRB.AMSTERDAM

佳利印刷
Kelly Printing & Copy

digital - offset - webdesign

In the heart of
Amsterdam

Folders, Flyers, Placemat,
Invoice, Envelop, Menu,
Takeaway menu,
Lamination, Binding,
Hosting, Design, DTP,
Roll-up Banner, Lettering,
Business Card
Quick Stamps

Express
Indoor / outdoor
sticker, canvas, poster,
light-board film,
banner. All Sizes

Zeedijk 93, 1012 AT Amsterdam
T: 020 - 6273 354 F: 020 - 6247 884
E: info@kellyprinting.nl

Good quality & service

BROUWERIJ DE PRAEL
WINKEL

ONZE VERNIEUWDE WINKEL
MET ÉCHT AMSTERDAMSE
PRODUCTEN

- ✓ eigen ambachtelijk gebrouwen bier
- ✓ cadeauverpakkingen
- ✓ genevers & likeuren
- ✓ alles voor bij de borrel
- ✓ Geels koffie & thee
- ✓ Kesbeke
- ✓ Brandt & Levie
- ✓ en vele andere ambachtelijke Amsterdamse producten

OUDEZIJDEN VOORBURG WAL 30
1012 GD AMSTERDAM
020 - 408 44 70

Adiuvantes

De wereld ietsje mooier maken

EVELINE BRILLEMANN

Adiuvantes, leest een van de vijf dames hardop. 'Wat zou dat betekenen?' Gespannen kijken ze naar de ongewone naam op een winkelruit – hoek Koestraat en Oudezijds Achterburgwal. Maar dan ontwaren ze een fraai gestileerd kledingstuk in de etalage en wordt het antwoord op die vraag volstrekt onbelangrijk. Met gestrekte pas bestijgt het kwintet een stenen trapje, richting winkeldeur.

Hier of daar bestaat misschien het gevoel dat de gemeente ondanks haar mooie plannen niet of nauwelijks vooruitgang boekt met het opschonen van het Wallengebied, maar regelmatig opent zich ergens toch weer een schelp met een pareltje dat de Wallenburger moed geeft. Zo'n pareltje is Adiuvantes (spreek uit: Adjovantes), Latijn voor *samenwerkers*. De winkel is drie maanden geleden geopend.

Lichtinval

Eigenaresse Femke Mulder moet zichzelf elke dag nog even in de arm knijpen,

dat haar grote droom om een eigen zaak te beginnen is uitgekomen. 'Ik heb van alles gedaan. Ik heb gewerkt in

de woningrichting, de mode en gezichtsverzorging. En daar heb ik in de loop der jaren allerlei ideeën opgedaan,

die ik nu in mijn eigen winkel toepas.' Dat is goed te zien, want in Adiuvantes kun je zowel terecht voor kleding en sieraden als voor woningaccessoires en haarverzorgingsproducten. Alles staat overzichtelijk in de smetteloos witte ruimte, die veel groter lijkt dan hij is. De lichtinval door de hoge ramen van dit hoekpandje versterkt dit effect. Femke is nog bezig met het opknappen van het souterrain waar de klanten straks de woonaccessoires kunnen vinden. 'Ik werk graag samen met vernieuwende ontwerpers, zowel starters als gevestigde namen. Maar dan wel ontwerpers die kleinschalig werken en daardoor exclusief zijn. Mijn schoonheidsproducten komen bijvoorbeeld uit Australië, waar het merk Mr. Smith een begrip is. Sieraden en hoeden komen uit Portland, de schoenen zijn afkomstig uit Spanje, en uit Nederland komen onder meer de wollen dekens die de ontwerperster in Marokko laat maken. De woonaccessoires komen van het merk Living.' Alle producten zijn duurzaam geproduceerd en ecologisch verantwoord. 'Geen kinderarbeid bij de productie van de kleding, tassen en schoenen. En de Mr. Smith-collectie bevat geen gifti-

ge stoffen en is niet uitgetoetst op dieren.'

Samenwerken

Femke is geboren en getogen in Amsterdam en kent de stad op haar duimpje. Ook hier op de Wallen voelt ze zich helemaal thuis. 'Dit is toch een prachtig deel van de stad. Aanvankelijk wilde ik graag naar de Negen Straatjes of de Haarlemmerbuurt, maar daar rijden de huren de pan uit. Ik huur nu van Stadsgoed en met een ingroei uur gedurende twee jaar heb ik als beginnende meer tijd om mijn zaak op te bouwen.'

Ze probeert daarbij zo exclusief mogelijk te blijven en dat lukt aardig, want via Instagram krijgt ze regelmatig collecties aangeboden van bekende en onbekende ontwerpers die er dezelfde filosofie van verantwoord ondernemen op na houden. 'Zie je, daarom heet mijn zaak Adiuvantes: samenwerken met ontwerpers over de hele wereld om die wereld een stukje mooier te maken.'

Zie voor openingstijden en collecties: www.adiuvantes-shop.com.

Femke Mulder: 'Elke dag nog even in de arm knijpen'

BUURT HISTORIE

Willem de Jong van Poelgeest

Omnibusdienst

In 1939 kwam de eerste stoomtreinverbinding tussen Amsterdam en Haarlem tot stand. Tot dat moment bestond er in Amsterdam nog geen geregeld openbaar vervoer, maar nog in hetzelfde jaar ging de Amsterdamsche Omnibus Onderneming (AOO) van start. De firma Jonker en Co begon binnen Amsterdam een lijndienst met tien omnibussen – door paarden getrokken koetsen, die twaalf tot twintig personen konden vervoeren. Omdat sommige routes op de terugweg een ander nummer dan op de heenweg kregen, telde men geen tien maar liefst achttien lijnen die de stad doorkruisten.

De oprichting van deze lijndienst was tegen het zere been van andere ondernemers, die tot dan toe het personenvervoer in de stad onderhielden met hun 'toesledes'. Dit waren houten koetsen

op een glijdend, houten onderstel. De boze sledemannen wierpen een omnibus omver. Omdat de politie niet kon ingrijpen, eindigde hiermee de eerste lijndienst van de stad. Dit zou je de eerste Amsterdamsche 'taxiorlog' kunnen noemen.

Een nieuw initiatief voor openbaar vervoer nam uitgever K.A. Schadd, die in de Plantage woonde. Hij merkte op dat er dagelijks meerdere buurtbewoners in dezelfde richting reisden, maar wel afzonderlijk van elkaar. Samen met de kunsthandelaar A. Caramelli en de directeur van Artis G.F. Westerman, beiden buurtgenoten van hem, belegde hij daarom een vergadering om zijn idee van een lijndienst tussen de Plantage en de Dam te bespreken. Deze bijeenkomst leidde tot de oprichting van de Amsterdamsche Omnibus Maatschappij (AOM) in 1872.

Er gingen slechts twee omnibussen rijden. De dienst viel echter zo in de smaak dat men besloot het grootser aan te pakken. Er werd een vennootschap opgericht met een startkapitaal van vijftigduizend gulden. Bovendien werd er een obligatielening gesloten van maar liefst honderdduizend gulden (tegen 6% rente). Voor een ritje betaalde men 15 cent, maar het was goedkoper om in de boekhandel een boekje te kopen van vijftigduizend ritten voor een rijksdaalder. Hiermee was de eerste strippenkaart een feit.

Aanvankelijk trokken paarden de omnibussen over de hobbelige keien van de stad. Toen men in 1873 de gedachte opwerpte om de straten van rails te voorzien, duurde het evenwel nog anderhalf jaar totdat de gemeenteraad hiermee instemde. Gaandeweg groeide het railnet. Bruggen moesten verstevigd worden en ook straten verbreed, want er ontstonden knelpunten.

In de Beursstraat, de smalle doorgang tussen het Rokin en de Dam, moest men zelfs een beveiliging van het enkelspoor instellen. Daartoe schakelde men een hoornblazer in, die signalen gaf door korte deuntjes uit de toen populaire opera Ernani van Giuseppe Verdi te blazen. In 1878 verving men deze hoornblazer door degelijke mechanische signalen.

In 1889 kwam het Centraal Station gereed. Daarna breidde het lijnennetwerk zich verder uit over de Geldersekaade, via de Nieuwmarkt, naar de Plantage en de Weesperzijde. Vanaf 1905 zou de elektrische tramlijn 5 dezelfde route gaan volgen. En nog weer later werd dit de route van Amsterdams eerste metrolijn, die daardoor schatplichtig is aan de Amsterdamsche Omnibus Maatschappij.

Verbijsterend vandalisme in de Warmoesstraat

Op de Dam, voor de beurs van Zocher

Alarm: 112

Politie:

Niet spoedeisend 0900-88 44

Wijkteam Beursstraat:

Wijkagenten:
Dick Eenhuizen 06 51 41 38 86
Hermanjan Jansen 06 22 94 41 19

Brandweer:

Alarmnummer 621 21 21
Centraal Bureau 692 93 94

Gezondheidszorg:

GG&GD (Ambulance) 555 55 55
Eerste hulp (OLVG) 599 30 16
Centr. Doktersdienst 088 00 30 600
Kruispost 624 90 31
Dierenambulance 626 21 21

Gemeente Amsterdam:

Internet: www.amsterdam.nl
Stadhuis 256 91 11
Horeca Overlastlijn 421 45 67
Milieudienst 14 020
Ombudsman 625 99 99

Stadsdeel Centrum:

Internet: www.centrum.amsterdam.nl
Algemene informatie 14 020
Meldpunt Zorg & Overlast 256 44 42
Meldpunt Overlast water 0900-93 94
Meldpunt Openb. Ruimte 14 020
(Reiniging, bestrating, groen, etc.)
Inspectie Bouwen en Wonen
ma/vrij 09:00-10:00 256 46 30

Nuon (Energie Noord West):

Afdeling Binnenstad 597 16 16
Openbare verlichting 597 26 26
Storingen elektra 597 12 34
Storingen gas 597 12 35

Dienst Stadtoezicht:

Hoofdkantoor: 251 21 21
Parkeerbeheer: 251 33 22
Wegslepen: 251 33 23

Wijkcentrum:

d'Oude Stadt 638 22 05

Taxi:

TCA-Centrale 0900 677 77 77
Taxi Direct 020 6 333 333
Stadsmobiel 441 00 55

januari

- 1 Tijdens Oud en Nieuw breekt er een brandje uit in een bijgebouw van de Oude Kerk.
- 2 Op de Prins Hendrikkade ter hoogte van de Nieuweburgsteeg vliegt een auto uit de bocht. Twee voetgangers raken gewond.
- 8 De gemeenteraad blijft het Project 1012 steunen tot 2018.
- 12 In de strijd tegen taxioverlast krijgt de Oude Doelenstraat een stopverbod voor auto's.
- 17 Sterrenrestaurant Vermeer opent een tijdelijk pop-uprestaurant in de Olofskapel.
- 18 Een 24-jarige man wordt op het Damrak neergestoken. Een dag later overlijdt hij aan zijn verwondingen.
- 20 Winkeliers op de Wallen zijn boos omdat zij zijn uitgesloten van een proef met ruimere winkelopeningstijden.
- 23 De nieuwe eigenaren van politiebureau Beursstraat en voormalig bureau Warmoesstraat blijken in het verleden indirecte banden te hebben gehad met crimineel Dino Soerel.
- 23 Ome Joop Snor overlijdt op 97-jarige leeftijd. Hij was lange tijd hét gezicht van Casa Rosso.
- 29 Ondernemer en winkelier Dick Eberhardt start een petitie voor het behoud van een divers winkelaanbod in de buurt.

februari

- 5 Zwarte Jopie, een bekende prostituee uit de jaren vijftig, die 55 jaar lang was vermist, wordt teruggevonden in Canada. Ze is daar overleden.
- 9 Van de 83 nog te sluiten ramen blijven er 46 alsnog open. Ook komen er 15 ramen bij in het kader van het project Eigen Raam.
- 13 Bewoners van de Geldersekaade spannen een rechtszaak aan tegen de komst van een hotel aan de Geldersekaade.
- 17 Amsterdammers vinden hun buurt steeds fijner om te wonen. Behalve op de Wallen. Daar daalt het rapportcijfer van een 7,6 naar een 6,8.
- 23 Het eerste exemplaar van het boek 'Aan de Amsterdamse Wallen' wordt uitgereikt aan burgemeester Van der Laan in Hotel The Grand.
- 28 In het Wallengebied en rond de Nieuwmarkt wordt het meeste water verkocht van heel de stad. Dat blijkt uit gemeentelijk onderzoek naar waterconsumptie.

maart

- 3 De komst van het luxe warenhuis Hausmann aan het Rokin lijkt van de baan. Ook de komst van een omstreken versmarkt aan de Oudezijds Voorburgwal is uiterst onzeker.
- 4 De gemeente kondigt een nieuwe aanpak van nepdopedalers aan. Deze groep veroorzaakt meer en meer overlast op de Wallen en de uitgaanspleinen.
- 9 Het aantal boetes voor wildplassen en voor alcoholconsumptie in de openbare ruimte is gedaald ten opzichte van het jaar daarvoor. Niet omdat minder mensen de regels overtreden, maar omdat er minder wordt gehandhaafd.
- 10 Het bekende Japanse modemerak Comme des Garçons opent een winkel op de Zeedijk.

#workmode: www op de Wallen

Het bedrijf #workmode (spreek uit: *hashtag workmode*) verhuurt op flexibele basis kantoorruimte aan creatieve, ondernemende vrouwen. Het prachtige, lichte kantoor aan Oudezijds Achterburgwal 188 huisvest momenteel vijfendertig zelfstandige online-ondernemers. In dit wereldje vliegen de Engelse labels je om de oren.

Wie kunnen hier van #workmode een werkplek huren? 'Creatieve ondernemers in de digitale wereld, bloggers, of beter gezegd *online influencers* en *digi-*

tal creatives', aldus Ajgul Agayeva, de *operational manager*. 'De huurders schrijven hier online over reizen, *fashion, beauty, food en lifestyle*. Maar er zitten ook copywriters, journalisten, *webdesigners, eventplanners* en fotografen tussen.'

Oprichtster van #workmode is Emilie Sobels, eerder succesvol met het *onlineplatform* Fashiolista. 'Ik merkte dat thuis werken te veel afleiding biedt. Zo kwam ik op het idee van een flexibele werkplek, maar dan niet de koffiebar op de hoek. In mijn netwerk bleken veel mensen daar ook naar op zoek te zijn.'

In juli 2015 begon Emilie met #workmode op de Brouwersgracht. Daar zijn de elf flexibele werkplekken inmiddels in gebruik bij zestien huurders. Vanwege het succes werd al snel het tweede kantoor geopend aan de Oudezijds Achterburgwal. Hier worden de negentien werkplekken gehuurd door vijftendertig vrouwen.

Een *flex spot* huur je voor maximaal drie dagen per week, tijdens kantooruren. Een *permanent spot* is een werkplek voor meer dagen en/of buiten kantooruren en/of in het weekend.

Angel investor

Iedere huurder heeft zijn of haar eigen bedrijf, maar dat betekent niet dat de huurders niet samenwerken. Integendeel.

Emilie: 'Stel: een *webdesigner* heeft een klant die een nieuwe website wil. Maar deze klant wil ook de marketing en een *launch event* laten organiseren. Dan ontstaat er al snel samenwerking tussen de verschillende huurders.' Ajgul vult aan: 'Het bij elkaar zitten biedt ook de mogelijkheid om te brainstormen, even snel *feedback* ergens op te krijgen en elkaar te inspireren en te motiveren.'

Immiddels oriënteert Emilie zich al op het openen van weer nieuwe kantoren, elders in het land. 'Ik denk aan Rotterdam, Utrecht en Groningen.' Voor de benodigde investeringen zoekt ze een *angel investor*: 'Iemand die begrijpt waar ik en de mensen die hier een werkplek huren mee bezig zijn.'

Emilie Sobels (r.) met de hashtag aan de muur

Kinderparadijsje

Prinses Juliana, Kinderdagverblijf staat er in grote letters boven de ingang. De Kleine Wereld, vermeldt het bordje naast de deur. In het smalle gedeelte van het Oudekerksplein, achter de kerk, huist de crèche. In de ramen ernaast branden de rode lampjes. Zitten hier dan ook de kinderen van die dames? 'Nee, dat is niet speciaal het geval', zegt vestigingsmanager Sally Fritzsche.

Toch ligt de vraag voor de hand, want de buurtcrèche heeft een lange geschiedenis. Zij werd in 1875 in gebruik genomen op Warmoesstraat 71, en is sinds 1999 gevestigd op het huidige adres. Inmiddels heeft kinderopvang De Kleine Wereld nog acht andere vestigingen in Amsterdam.

'Hier komen gewoon kinderen van be-

woners uit de buurt. Of ze komen van iets verder weg, rond de Nieuwmarkt of van de grachten', zegt Sally Fritzsche. Het kinderdagverblijf ontvangt ook kinderen uit Noord. Soms woonden de ouders vroeger in de buurt, en fietsen ze nu op weg naar hun werk hierlangs. Fritzsche: 'Het zijn allemaal gewone kinderen uit gewone gezinnen.'

'Onze filosofie is, dat we zoveel mogelijk de gezinssituatie proberen na te bootsen. De kleintjes leren van de groteren. Die leren weer dat je voorzichtig moet zijn met de kleintjes. Daarom zitten er bij ons baby's van drie maanden tot peuters van vier jaar samen in een groep.' Elk van de drie groepen telt bij Juliana maximaal twaalf kinderen per dag. In totaal staan er zo'n zestig ingeschreven.

'Voor de kinderen is dit een buurt als

alle andere', legt Fritzsche uit. 'Ze beseffen niet wat hier gebeurt. Ze zwaaien naar de dames achter de ramen – die altijd wel terugzwaaien en natuurlijk in bikini achter het raam staan. Slimmeriken vragen dan ook soms: *hebben die een zwembad in de tuin?*'

De relatie met de buurt en de burens is goed, vooral met het studentenhuis dat pal aan de speelplaats grenst. Fritzsche: 'Dan zetten de studenten kinderliedjes op. Dat vinden de kinderen grappig en de studenten ook.' Met ouderen is er eveneens een leuk contact. Regelmatig is er een uitstapje naar De Flesseman aan de Nieuwmarkt. 'Daar hebben onze peuters én de ouderen samen veel plezier.'

Zie ook www.dekleinewereld.nl.

Spelen en leren in een huiselijke sfeer

Red Light Jazz

Het kleinschalige festival Red Light Jazz beleeft dit jaar alweer zijn derde editie. Op 3, 4 en 5 juni spelen de vele jazzartiesten hier op liefst drieëntwintig locaties.

In januari 2014 kwamen enkele ondernemers in het Bethaniënklooster bijeen, om te brainstormen over een meerdaags jazzfestival in en rondom het Wallengebied. Het idee bestond al langer, maar tot een serieuze poging om zo iets te organiseren was het nog niet gekomen. Totdat percussionist Jeroen de Rijk en professor Cees Hamelink, voorzitter van een stichting om jong jazztalent te stimuleren, de hoofdstad ineens uitriepen tot *Amsterdam World Jazz City 2014*. Met dit door de burgemeester geïnitieerde initiatief wilden zij benadrukken dat Amsterdam een rijke traditie heeft op het gebied van jazz en improvisatie.

Het festival biedt gelijkgestemde ondernemers een kans om de Wallen, waar veel jazzhistorie is geschreven, eens anders in de schijnwerpers te zetten. 'De buurt heeft', aldus Marco Os-

kam, voorzitter van de Stichting Red Light Jazz, 'zoveel meer te bieden dan op het eerste gezicht het geval lijkt. Niet alleen voor toeristen en dagjesmensen, maar ook voor de Amsterdamers zelf.' Vanuit die gedachte is Red Light Jazz ontstaan: een kleinschalig festival dat de jazztraditie van de buurt weer tot leven brengt en dit jaar dus alweer voor derde keer wordt georganiseerd. Op 3, 4 en 5 juni zullen vele bekende en nog onbekende jazzartiesten spelen op drieëntwintig locaties in het Wallengebied en rond de Zeedijk. Marco Oskam is een van de ondernemers die het fundament hebben gelegd van dit unieke evenement. Oskam is eigenaar van café Casablanca op de Zeedijk, waar de beroemde tenorsaxofonist Kid Dynamite vroeger een van de vaste spelers was. Casablanca stond in het begin van de jaren vijftig bekend als het 'Mekka der liefhebbers' met 'veruit de beste jazzmuziek van alle Beneluxlanden'. Volgens Oskam wordt het programma van Red Light Jazz dit jaar, met vijf nieuwe locaties, uitgebreider en nóg spannender dan vorig jaar.

Op vrijdag 15 april (van 13 tot 15 uur) zal de perspresentatie van Red Light Jazz 2016 plaatsvinden in theater Casa Rosso, Oudezijds Achterburgwal 106-108.

Zie ook www.redlightjazz.com.